

- RAPORT -

CONSULTARE PUBLICĂ

ROMANIA START – UP PLUS

CRCA
Centrul de Resurse
pentru Cetățenie Activă

RAPORT

CONSULTARE PUBLICĂ

GHIDUL SOLICITANTULUI CONDIȚII SPECIALE

ROMANIA START – UP PLUS

Acest material reprezintă o sinteză a dezbaterii publice „România Start-Up Plus” organizată de către Asociația „Centrul de Resurse pentru Cetățenie Activă” în parteneriat cu Loop Operations în data de 22 iunie 2016.

Raportul are ca obiectiv prezentarea problemelor și a posibilelor soluții care s-au desprins în urma dezbaterii, urmând a fi înaintată oficialilor Ministerului Fondurilor Europene în vederea îmbunătățirii mecanismului de gestionare a fondurilor.

Scopul dezbaterii a fost acela de a identifica neconcordanțele apărute în cadrul ghidului condiții speciale aferent apelului de proiecte “România Start-up Plus”, Axa prioritară 3 – Locuri de muncă pentru toți, Obiectivul specific 3.7 Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană și de a veni cu propuneri de îmbunătățire a condițiilor privind accesarea fondurilor europene cu scopul de a genera proiecte fezabile, care să contribuie la atingerea obiectivelor specifice programului, prin crearea de noi locuri de muncă sustenabile pe termen lung în economie, prin perspectiva antreprenoriatului.

În urma dezbaterii au reieșit următoarele propuneri privind ghidul solicitantului condiții specifice: Participanții au încadrat ghidul condiții special ca fiind unul de tip „Politici de intervenție de tip umbrelă” fiind orientat pe atingerea a cât mai multor obiective specifice obiective orizontale printr-o singură intervenție.

Cu toate acestea majoritatea participanților și-au exprimat îngrijorarea asupra faptului ca obiectivele orizontale nu sunt corelate cu obiectivul general al apelului de proiecte, cele mai multe dintre aceste obiective nelăsând loc prea mult activităților ce asigură sustenabilitatea afacerilor și locurilor de muncă. Mai exact, impunerea unor condiții ce țin de atingerea unor praguri de 10-25% afaceri nou create care propun măsuri de natura inovării sociale, promovării cercetării și dezvoltării, măsuri ce promovează egalitatea de șanse și tratament (egalitatea de gen, nediscriminarea, accesibilitatea persoanelor cu dizabilități), dezvoltarea durabilă mută atenția beneficiarului de ajutor de minimis de la obiectivul principal al schemei și anume ”încurajarea antreprenoriatului și a ocupării pe cont propriu prin susținerea înființării de întreprinderi cu profil non-agricol din zona urbană” și asigurarea sustenabilității firmelor înființate, gerearea de profit și menținerea locurilor de munca.

De asemenea, în cursul dezbaterii s-a ridicat problema utilizării unei terminologii unitare în Ghidul Orientări Generale - POCU și Ghidul Condiții Specifice – România StartUp Plus, în caz contrar putând apărea tot felul de vulnerabilități juridice, în contractarea sau implementarea proiectelor.

PROBLEMA BENEFICIARULUI UNIC

Prevederile ghidului solicitantului România Start-up Plus:

1.4 Tipuri de solicitanți eligibili în cadrul apelului

În cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte solicitanții eligibili sunt:

Administratorii schemelor de antreprenoriat, respectiv:

- *Furnizori de FPC autorizați, publici și privați;*
- *Organizații sindicale și patronate;*
- *Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;*
- *Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale);*
- *Asociații profesionale;*
- *Camere de comerț și industrie;*
- *ONG-uri*
- *Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și instituții/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta.*

Propuneri de modificare a prevederilor:

În cadrul dezbaterii s-au propus următoarele:

1. Acceptarea parteneriatelor
2. Să nu se puncteze în plus parteneriatul în evaluarea proiectului

Argument

Impunerea depunerii de proiecte de către un beneficiar unic prezintă mai multe probleme astfel:

1. Condiția restrânge foarte mult plaja organizațiilor care pot aplica pentru finanțare, datorită coroborării condiției de aplicare ca beneficiar unic cu condițiile privind capacitatea tehnică – *”Are capacitatea, conform documentelor statutare, să desfășoare acțiuni de consiliere sau dezvoltare a IMM” și ”Demonstrează desfășurarea următoarelor categorii de activități în perioada cuprinsă între 01.01.2012 și data lansării acestui apel: educație antreprenorială sau consiliere privind implementarea unor planuri de afaceri specifice IMM. Este obligatoriu ca aceste activități să fi fost derulate în întregime în perioada menționată”* și condiția de capacitate financiară – *”valoarea asistenței financiare nerambursabile solicitate = maxim suma veniturilor/cifrei de afaceri totale pe ultimii 3 ani”*

Practic, pentru acest apel de proiecte vor putea aplica doar beneficiarii care au cuprins în documentele statutare acțiuni de consiliere sau dezvoltare a IMM și suma veniturilor/cifre de afaceri totale pe ultimii 3 ani de peste 9.000.000 lei, ceea ce reprezintă o sumă foarte mare pentru un singur partener, plaja de organizații care să îndeplinească aceste condiții este extrem de mică.

2. Totodată punctarea suplimentară a parteneriatului nu este o soluție recomandată deoarece ar reprezenta o discriminare pentru organizațiile care aleg totuși să implementeze proiectul cu beneficiar unic. Această problemă a fost pusă în discuție de reprezentanții Asociației Naționale Spiru Haret și Asociației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Feminin, ambii menționând riscul

creării de parteneriate artificiale pentru obținerea punctajului suplimentar, așa cum s-a întâmplat și în timpul POSDRU 2007 – 2013.

3. Ambele argumente au fost votate de toți participanții prezenți la dezbateri

PLATA TRANȘELOR DE AJUTOR DE MINIMIS

Prevederile contractului de subvenție

Acordarea subvenției

(2) Ajutorul de minimis se va acorda către beneficiarul de ajutor de minimis în tranșe, după cum urmează:

- a. O tranșă inițială de maximum 50% din valoarea ajutorului de minimis, așa cum a fost acesta aprobat în cadrul planului de afaceri și contractului de subvenție încheiat.*
- b. Tranșa finală reprezentând diferența până la valoarea totală a ajutorului de minimis, după ce beneficiarul ajutorului de minimis face dovada că a realizat o cifră de afaceri reprezentând minimum 50% din valoarea tranșei inițiale primite.*
- c. În situația în care beneficiarul ajutorului de minimis nu poate face dovada realizării unei cifre de afaceri în valoarea specificată la punctul b de mai sus în cadrul termenului de funcționare 12 luni din etapa II specificată în Ghidului solicitantului condiții specifice „Romania Start Up Plus”, tranșa finală nu va mai fi acordată.*

Propuneri de modificare a prevederilor

Evaluarea performanței afacerii trebuie făcută pe baza evaluării gradului de implementare a acțiunilor asumate de către beneficiar prin planul de afaceri. Se poate evalua de către o comisie corectitudinea implementării, gradul de implementare al acțiunilor, atingerea unor indicatori asumați prin planul de afaceri;

sau

Reducerea pragului de cifră de afaceri necesar pentru deblocarea tranșei a doua (la 25% sau 30% din valoarea primei tranșe) în concordanță cu cerințele similare aplicate pe măsurile adresate antreprenoriatului din PNDR.

Argument

Participanții la dezbateri au considerat legitimă impunerea unei condiții pentru plata tranșei II din ajutorul de minimis contractat, dar această condiție trebuie să se refere la respectarea implementării planului de afaceri. Afacerile care indeplinesc contribuie la atingerea obiectivelor orizontale (inovare socială, dezvoltare durabilă, promovarea cercetării, etc, obiective care îngreunează misiunea companiei de a face profit) vor avea nevoie de mai mult timp pentru demarare și pentru obținerea primelor încasari. Beneficiarii vor fi tentați să atingă cifra de afaceri impusă și o vor face artificial, pentru a obține a doua tranșă. De asemenea, afacerile din servicii contractează și încasează într-un interval de timp mult mai lung de la lansarea firmei (uneori poate dura și un an de zile pentru afaceri complexe, companii de IT ce dezvoltă platforme etc), decât afacerile care comercializează produse. Afacerile cu o componentă semnificativă de inovare sunt de asemenea defavorizate.

Participanții la dezbateri și-au exprimat îngrijorarea inclusiv cu privire la artificii de emitere de facturi fără acoperire în încasare, pe care vor fi tentate unele companii să le facă. În aceste condiții impunerea acestui prag nu va ajuta în evaluarea sustenabilității sau viabilității afacerii.

De asemenea, dacă un beneficiar de ajutor de minimis, nu va atinge pragul de 50%, această măsură va afecta în mod direct execuția bugetară a proiectului și vor rezulta cheltuieli neeligibile în implementare pe componenta de maxim 40% cheltuieli generale de implementare.

Un exemplu de bună practică ce a reieșit din dezbateri, este cel al micro granturilor oferite prin PNDR, unde subvenția se acordă, într-adevăr în 2 tranșe, dar prima tranșă este de 70%, iar cea de-a doua se poate plăti de finanțator în maxim 5 ani de la semnarea contractului de finanțare. Aceste condiții ne putând fi din păcate aplicate pe POCU, deoarece ar crește nejustificat de mult perioada de implementare a proiectelor.

De asemenea, participanții cu experiență în implementarea de proiecte pe România Start-up Plus, au precizat că aplicarea unei condiționări ce ține de modul de implementare a planului de afaceri / acuratețea implementării trebuie coroborată cu o atenție sporită în procesul de evaluare al planurilor de afaceri, din cadrul concursului. Condiția de implementare poate fi aplicată relativ ușor, dacă în faza de contractare, beneficiarii de ajutor de minimis își ajustează planul de activități (atenție, nu planul de afaceri în baza căruia au câștigat concursul) cu elementele ce țin de periodicitate și sezonabilitate, iar acest plan, împreună cu planul de afaceri sunt anexe la contractul de subvenție

O altă condiție propusă a fost aceea de a condiționa plata tranșei de ajutor de minimis de dovedirea operaționalizării afacerii prin documente (facturi emise, contracte semnate, personal angajat, produse lansate) sau alte criterii care dovedesc că acea firmă este funcțională.

LIMITA DE 10% GRANTURI ACORDATE UNOR PERSOANE CARE NU FAC PARTE DIN GRUPUL ȚINTĂ

Prevederile ghidului solicitantului România Start-up Plus

Acțiunile sprijinite în cadrul apelului

Etapa I: Educație antreprenorială

- selecția planurilor de afaceri ce vor fi finanțate în cadrul proiectului. În cadrul procesului de selecție pot participa și persoane care nu au participat la cursurile de educație antreprenorială organizate de solicitant/beneficiar în cadrul unui proiect finanțat prin intermediul acestui program. Numărul de subvenții de ajutor de minimis acordate persoanelor juridice înființate de persoane care se încadrează în această categorie nu poate depăși 10% din numărul total de subvenții de ajutor de minimis acordate în cadrul proiectului.

Propuneri de modificare a prevederilor

Propunerea este aceea de a se permite accesul a maxim 10% subvenții acordate către persoane juridice înființate de persoane care nu au participat la cursurile de educație antreprenorială organizate de solicitant/beneficiar în cadrul unui proiect finanțat prin intermediul acestui program, dar formulat mai clar cu precizarea neafectării grupului țintă și posibilitatea limitării numărului de planuri de afaceri depuse din exteriorul grupului țintă.

Argument

Se poate permite participarea la concursul de proiecte, și alocarea de granturi în limita a 10% persoanelor juridice înființate de către persoane care nu au participat în programul de formare din cadrul acestui program. Cu toate acestea, majoritatea participanților la dezbateri consideră oportună o clarificare în sensul inexistenței obligativității de a permite accesul în concurs și altor persoane din afara grupului țintă.

Din experiența trecută participanții, și-au exprimat preferința de a include în concurs acele persoane care în prealabil au fost formate în cadrul propriilor proiecte, astfel având garanția calității formării antreprenoriale pe care au urmat-o, implicării, seriozității și responsabilizării grupului țintă pentru a înscrie în concurs idei de afaceri sustenabile. Pe de altă parte, permiterea participării la concurs și persoanelor care au urmat un curs de antreprenoriat în cadrul România Start-up prin POSDRU, Axa 3.1, dar care nu au beneficiat la acel moment de ajutor de minimis, reprezintă o măsură de transferabilitate a rezultatelor anterioare de la POSDRU la POCU și continuare a ceea ce s-a obținut ca rezultat intermediar anterior în programul anterior.

Părerile generale au fost în sensul că, în cadrul concursului de planuri de afaceri, persoanele din afara grupului țintă vor concura pe locuri diferite și că orice competiție trebuie să rămână deschisă, nu restransă.

PROBLEMATICA PLAGIATULUI ÎN PLANURILE DE AFACERI

Prevederile ghidului solicitantului România Start-up Plus

*Se va avea în vedere aplicarea unor proceduri de prevenire și eliminare a plagiatului. În cazul în care, în urma unor verificări ulterioare, Autoritatea de Management, Organismul Intermediar sau orice altă instituție publică delegată va identifica elemente care demonstrează că una sau mai multe persoane juridice au beneficiat de finanțare în baza unui plan de afaceri considerat a fi plagiat, cheltuielile aferente vor fi considerate neeligibile, iar indicatorii asociați acelei/acelor persoane juridice vor fi considerați nerealizați. În cazul în care sunt identificate mai multe cazuri de plagiat în cadrul aceluiași proiect, Autoritatea de Management poate iniția procedura de reziliere a contractului de finanțare. Doar persoanele fizice ale căror planuri de afaceri sunt aprobate de către acest juriu vor beneficia de **sprijin în etapa II pentru înființarea firmei/ afacerii/exploatarea ideii de business, precum și post-înființare business***

Propuneri de modificare a prevederilor

Eliminare

Argument

Planul de afaceri nu este o creație de natura operelor ce poartă drepturi de autori. De asemenea, este știut în mediul de afaceri faptul că ideile de afaceri nu sunt unice, diferența fiind făcută de modul în care fondatorul vede implementată soluția la nevoia segmentului țintă de clienți. De asemenea noțiunea de plagiat nu înseamnă că tot planul de afaceri a fost copiat. Este suficient ca un aplicant să copieze niste statistici fără citarea sursei, în cadrul cercetării, sub formă de justificare, pentru a se considera plagiat. Plagiatul reprezintă însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor sau textelor unei alte persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație proprie. Ceea ce nu poate fi aplicat, investigat și dovedit în ceea ce privește un plan de afaceri, deoarece nu există baze de date centralizate cu planurile de afaceri la niciun nivel. Considerăm că MFE nu a luat în considerare, ce demersuri ar trebui să facă un beneficiar, pentru a identifica absolut toate posibilele surse

de plagiat din cadrul unui plan de afaceri. Această operațiune fiind imposibil de realizat, sursele nefiind doar cele academice. Totodată, este cunoscut că există tendința de preluare inclusiv a unor fraze standard folosite de formatori în programul de formare antreprenorială. În baza acestor preluări, orice instituție va putea declara planul de afaceri plagiat, pe principiul că plagiatul este interzis în mod expres, că instituția are obligația de a verifica și identifica orice abatere de natura "plagiatului".

REGLEMENTAREA NUMĂRULUI DE ORE DE FORMARE DE STAGIU

Prevederile ghidului solicitantului România Start-up Plus

(...) derularea programului de educație antreprenorială. Programul de educație antreprenorială va avea alocate cel puțin 80 de ore/cursant și va fi autorizat ANC. Pregătirea practică va conține cel puțin următoarele activități: elaborarea planului de afaceri, stagiul de practică (minimum 8 ore) derulat la sediul/punctul de lucru al unui operator economic ce activează în sectorul economic căruia i se adresează planul de afaceri pregătit în cadrul programului de educație antreprenorială. Participarea la stagiul de practică va fi demonstrată prin prezentarea următoarelor documente: raport de stagiul de practică în care vor fi descrise activitățile la care a participat cursantul, semnat de cursant și de reprezentantul legal al operatorului economic, copia CIF sau extrasul ONRC al operatorului economic care asigură stagiul de practică care să justifice alegerea acestuia din punct de vedere al sectorului economic în care își desfășoară activitatea

Propuneri de modificare a prevederilor

Derularea unui program de educație antreprenorială de 80 de ore format din curs de antreprenoriat autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări și ore de consultanță / mentorat / coaching pentru realizarea planului de afaceri.

Definirea competențelor cheie ce trebuie însușite de către cursant pe perioada programului de educație antreprenorială.

Argument

În eventualitatea păstrării obligativității pentru cursul de antreprenoriat de 80 de ore, se restrânge foarte mult accesul liber, fără o bază legală sau o argumentație solidă, a furnizorilor de formare profesională. În urma acestei măsuri marea majoritate a furnizorilor de formare vor trebui să se recertifice pentru a avea în programa de pregătire minim 80 de ore de curs, pentru dobândirea acelorași competențe și a includerii practicii antreprenoriale. Legislația nu prevede stagiul de practică obligatoriu la operatori economici pentru cursurile de perfecționare, fapt pentru care nu există o bază legală pentru autorizarea unui curs care să cuprindă astfel de stagii de practică.

Ce este important într-un program de formare este reprezentat de competențele pe care absolventul le va dobândi pe perioada programului de formare, indiferent dacă acesta durează 40, 60, 80, competențe ce vor fi evaluate și certificate de către o comisie de evaluare desemnată de către ANC.

De asemenea, nu e fezabil ca 300 de antreprenori să primească 300 de stagiași să facă practică în firma lor pentru a își crea concurență exact pe același domeniu.

RESPONSABILITATEA LOCURILOR DE MUNCĂ EXISTENTE LA FINALUL PROIECTULUI

Prevederile ghidului solicitantului România Start-up Plus

*La finalul implementării proiectului, indiferent de cauzele care determină fluctuația numărului de persoane angajate, beneficiarul contractului de finanțare are **OBLIGAȚIA** să se asigure că numărul persoanelor angajate este cel puțin egal cu numărul total asumat inițial prin proiect.*

Propuneri de modificare a prevederilor

Obligația, ca administratorul de schemă de minimis să se asigure că numărul persoanelor este cel puțin egal cu numărul total asumat inițial prin proiect trebuie să poată fi transferată beneficiarului de ajutor de minimis prin contractul de minimis, acestuia din urmă putându-i-se aplica penalizări sau obligația de a returna sumele primite sub formă de ajutor de minimis.

Argument

Administratorul de schemă de minimis nu poate asigura solidar angajarea persoanelor. Prin urmare obligația trebuie transferată beneficiarului de ajutor de minimis prin contractul de minimis, acestuia din urmă putându-i-se aplica penalizări sau obligația de a returna sumele primite sub formă de ajutor de minimis.

De asemenea este necesară specificarea clară a corecțiilor ce decurg din neîndeplinirea obligației, dar și specificarea tipului de persoane angajate la care MFE face referire în acest caz.

TEMELE SECUNDARE ALE POCU 2014-2020:

Prevederile grilei de evaluare - România Start-up Plus

1.5.	Proiectul contribuie prin activitățile propuse la promovarea temelor secundare din POCU 2014-2020, conform specificațiilor din Ghidului Solicitantului - condiții specifice		8
		Cel puțin 10% din planurile de afaceri finanțate în cadrul proiectului propun măsuri ce promovează sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor	2
		Cel puțin 10% din planurile de afaceri finanțate în cadrul proiectului propun măsuri ce promovează inovare socială	2
		Cel puțin 25% din planurile de afaceri finanțate în cadrul proiectului propun măsuri ce promovează utilizarea și calitatea TIC. Punctele aferente acestui criteriu se acordă doar acelor proiecte care prevăd finanțarea unor planuri de afaceri care au în vedere implementarea unor soluții TIC în procesul de producție/furnizarea de servicii.	2
		Cel puțin 20% din planurile de afaceri finanțate în cadrul proiectului propun măsuri ce promovează consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării	2

Propunere de modificare

Specificarea de către MFE, cu exemple clare, a naturii măsurilor la care se așteaptă să fie atinse de către firme

Argument

Aceste procente vor conduce la falsuri în definirea obiectivelor proiectelor și ulterior planurilor de afaceri. Impunerea unei măsuri pentru a fi preluată într-un plan de afaceri este o contradicție în termeni, măsurile fiind elementele ale strategiilor în guvernului, neavându-și locul în afaceri, unde scopul este obținerea profitului. Se poate considera ca egalitatea de șanse, dotarea cu IT și reciclarea sunt criterii pentru atingerea acestor condiții?

Mai mult considerăm că acele companii care vor fi înființate nu vor putea face inovare în domeniul IT-ului sau în producție cu 40.000 euro.

Beneficiarii vor avea probleme în implementare, în lipsa unor măsuri clare așteptate de MFE, deoarece criteriile astea sunt subiective și rămân la latitudinea de înțelegere a ofițerului de monitorizare de la faza de implementare a proiectului.

Soluția propusă către MFE a fost acceptată în unanimitate de participanți, nedorinduse neapărat eliminarea, ci clarificarea formularilor prin exemplificare de astfel de măsuri, care pot fi cuprinse în plan, și care au sens, ca acțiuni aducătoare de profit.

De asemenea, participanții au pus problema și a faptului că anumite afaceri vor obține puncte în plus doar prin natura obiectului de activitate, care contribuie la atingerea acestor criterii de evaluare (exemple de obiecte de activitate: servicii IT, servicii de reciclare, servicii de cercetare etc.) ceea ce reprezintă din start o discriminare, și neacordarea unor șanse egale tuturor participanților la concurs.

PROCENTUL DE 15% PENTRU CHELTUIELILE INDIRECTE

Prevederile ghidului solicitantului

Lista cheltuielilor indirecte aferente proiectului este indicativă; solicitantul nu trebuie să fundamenteze cheltuielile indirecte în bugetul proiectului, aceste cheltuieli fiind stabilite ca rată forfetară de 15% din costurile directe eligibile cu personalul care nu fac obiectul subcontractării (prin aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013)

Propunere de modificare

Regulamentul CE 1303/2013, Art 68 alin. 1, prevede trei modalități de stabilire a sumelor pentru cheltuielile indirecte

lit a) o rată fixă de până la 25 % din costurile directe eligibile, cu condiția ca rata să fie calculată pe baza unei metode de calcul juste, echitabile și verificabile sau a unei metode aplicate în cadrul sistemelor de granturi finanțate în întregime de statul membru pentru un tip similar de operațiune și de beneficiar;

lit. c) o rată forfetară aplicată costurilor directe eligibile bazată pe metodele existente și ratele corespunzătoare, aplicabilă în cadrul politicilor Uniunii pentru un tip similar de operațiune și de beneficiar.

În prezent, se aplică prevederile articolului menționat, lit b), și anume: o rată forfetară de maxim 15 % din costurile cu personalul eligibile directe, varianta cea mai nefavorabilă, care a fost aplicată într-un mod și mai constrângător decât este prevederea CE, prin precizarea că acest procent se aplică separat pe bugetul fiecărui partener. Mai mult, contrar practicii de la nivelul CE, Ghidul Orientari Generale prevede la cheltuieli indirecte și cheltuielile cu managementul și promovarea din cadrul proiectului.

Argument

Conform reglementărilor actuale prevăzute în Ghidul Condiții Specifice, un Beneficiar public poate aloca maxim 15% pe cheltuieli indirecte, din costurile directe cu personalul care nu fac obiectul subcontractării. Această condiție, coroborată cu prevederile Legii cadru nr. 284 pe 2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, art. 10 și art. 34, determină ca bugetul pe care îl poate accesa o autoritate publică pentru cheltuieli cu resursa umană să fie limitat, ceea ce condiționează în consecință bugetul pentru cheltuieli indirecte.

Vă prezentăm mai jos un exemplu de calcul care reflectă situația dificilă în care sunt puse autoritățile publice în acest moment și care vor avea consecințe dezastruoase în implementare.

Astfel, conform Legii 284, o autoritate publică poate avea pe un proiect o echipa de maxim 5 persoane, din care, la capitolul de cheltuieli cu personalul maxim 4 angajați (Manager Proiect plus 3 specialiști), la care se adaugă la capitolul de cheltuieli indirecte un jurist, în condițiile în care expertiza contabilă poate fi externalizată.

O instituție publică, luată ca exemplu de calcul, are salarii de încadrare pentru personalul cu studii superioare și cu experiență de peste 5 ani cuprinse între 2000 și 3000 lei. La aceste salarii, aplicând prevederile art 34 și art 10 / L.284, echipa autorității publice va avea un buget de aproximativ 400.000 lei pe 36 de luni. Acest buget de cheltuieli cu personalul permite un maxim de 60.000 lei / 36 luni, reprezentând cheltuieli indirecte (15 % din cheltuieli de personal). Operaționalizând, această sumă se transformă în 20.000 lei / an sau 1.600 lei / luna pentru cheltuieli indirecte.

Având în vedere responsabilitatea autorității publice ca beneficiar al proiectului, în bugetul acesteia trebuie incluse la capitolul de cheltuieli indirecte următoarele:

- Expertiza contabilă
- Audit
- Jurist.

Pe lângă aceste cheltuieli obligatorii, sunt necesare și:

- Cheltuieli aferente personalului administrativ și auxiliar
- Plata serviciilor pentru medicina muncii, prevenirea și stingerea incendiilor, sănătatea și securitatea în muncă pentru personalul propriu
- Utilități cu spațiile în care se desfășoară proiectul
- Servicii de administrare a clădirilor – noul centru de servicii integrate
- Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport
- Materiale consumabile
- Cheltuieli cu informarea și promovarea - tipărirea/multiplicarea materialelor publicitare și de informare
- Cheltuieli cu arhivarea documentației de proiect

Toate aceste cheltuieli trebuie să se încadreze într-un maxim de 1600 lei / lună, fapt evident nerealist. În aceste condiții nu poate fi vorba de subcontractarea serviciilor de management, raportare și monitorizare, nici o entitate juridică neasumându-și o asemenea responsabilitate cu un astfel de buget limitat.

Prin acest exemplu vă subliniem situația critică în care sunt puse autoritățile publice prin necorelarea prevederilor Legii 284 și a prevederilor Ghidului condiții specifice, care subminează capacitatea Beneficiarilor proiectelor de a implementa proiectele. În aceste condiții, o mare parte din autoritățile publice nu-și asumă astfel de proiecte, ceea ce va duce la o absorbție dezastruoasă a fondurilor alocate.

La fel de grav, în situația în care aceste instituții nu conștientizează riscul pe care și-l asumă, vor bugeta nefezabil, ceea ce va duce la nerealizarea activităților și a indicatorilor, vor afecta organizațiile partenere implicate prin încărcarea partenerilor cu managementul proiectului și blocarea activităților acestora, vor fi puse în situația de a găsi subterfugii sau artificii pe care Ministerul și Guvernul actual cu siguranță nu și le dorește.

ELIMINAREA POSIBILITĂȚILOR DE INTERPRETARĂ NEUINITARĂ LA NIVEL DE OIR

Prevedere a ghidului solicitantului

În cazul în care Autoritatea de Management, respectiv Organismul Intermediar responsabil, constată, la finalul perioadei de verificare a dosarelor, incompatibilități între documentele prezentate și activitățile desfășurate în cadrul proiectului sau lipsa unuia sau mai multor documente justificative, aceștia pot declara neeligibile cheltuielile efectuate în această etapă sau rezilierea contractului de finanțare.

Argument

Dacă ghidul solicitantului prevede posibilitatea, fără a specifica foarte clar procedura, de a declara neeligibile cheltuielile efectuate pe baza lipsei unuia sau mai multor documente justificative din cadrul dosarului beneficiarilor de minimis, fără a exista precizarea posibilității solicitărilor de clarificări și realizării de verificări suplimentare, practica ce se va generaliza la nivel de organisme intermediare va fi aceea de a declara de la bun început cheltuielile neeligibile, fără alte clarificări sau verificări

ELIMINAREA OBLIGAȚIEI DE A ANGAJAT ÎN ÎNTREPRINDERILE NOU CREATE DIN GT – FORMARE ANTREPRENORIALĂ

Prevederi Ghid

Este obligatoriu ca fiecare beneficiar al acordului de minimis să angajeze, cel mai târziu la trei luni de la semnarea contractului de ajutor de minimis, cel puțin două persoane, reprezentante ale grupului țintă al proiectului.

Observații

Ghidul impune obligația angajării din grupul țintă a participanților la cursuri/ concurs în cadrul întreprinderilor nou formate, această propunere nefiind fezabilă din două motive:

- Cei incluși în grupul țintă și-au arătat interesul pentru ocuparea pe cont propriu, nicidecum de a se angaja în întreprinderile nou formate. Mai mult decât atât, formarea în proiect are ca tematica antreprenoriatului și se axează pe competențe utile în administrarea și dezvoltarea unei afaceri, nu specifice ex.: programare, vânzări, relații cu clienții.
- Cel mai probabil membrii grupului țintă din proiect nu dețin competențele/ cunoștințele necesare întreprinderilor nou înființate și formarea acestora ulterioară, în special în domeniile foarte specializate vizată de proiect (Ex: IT&C, soluții inovative de producție, design, industrii creative) ar dura excesiv de mult și este în contradicție cu principiul asigurării sustenabilității întreprinderii într-o perioadă scurtă.

Propuneri

Este obligatoriu ca fiecare beneficiar al acordului de minimis să angajeze, cel mai târziu la trei luni de la semnarea contractului de ajutor de minimis, cel puțin două persoane.

Argumentare

Considerăm că este binevenită posibilitatea de a angaja din grupul țintă în cadrul întreprinderilor nou înființate, dar doar la nivel de posibilitate, sau încurajarea acestora prin măsuri de **networking/ matching**, dar nu obligativitate.

Mai mult decât atât, ar fi benefică încurajarea asocierii între participanții din grupul țintă pentru a cumula know-how-ul între participanții cu proiecte, interese sau cunoștințe similare sau complementare.

În cadrul sesiunii de consultări organizată de CRCA pe 22.07.2016 în urma dezbaterii acestui aspect participanții au fost, în unanimitate, de acord cu modificarea în sensul descris anterior.

FORMULA DE ÎMPĂRȚIRE A BUGETULUI PROIECTULUI

Prevederi Ghid

Etapă II: Implementarea planului de afaceri finanțat din fonduri FSE reprezintă etapa în interiorul căreia solicitantul are obligația de a derula activități care au ca scop final susținerea grupului țintă în implementarea planului de afaceri selectat în etapa I în vederea finanțării.

(...)

Valoarea financiară bugetată pentru această etapă este de minim 60% din valoarea totală eligibilă aprobată pentru proiect.

Observații

Pornind de la experiența proiectelor pe 3.1 și 6.1 considerăm că această restricție este de natură să îngreuneze implementarea proiectelor deoarece nu se pot asigura resursele necesare activităților de: *recrutare, selecția și menținerea grupului țintă, derularea programului de formare antreprenorială, crearea procedurilor și metodologiilor specifice celor trei etape, promovarea și creșterea notorietății concursului, derularea concursului cu asigurarea evaluatorilor, plata și monitorizarea grantului, managementul proiectului și sumele necesare pentru achiziționarea serviciilor subcontractate, etc..*

Propuneri

Venim în întâmpinarea autorității cu următoarele propuneri identificate în cadrul sesiunii de consultări și pentru care a existat consens în rândul participanților:

- Modificarea ghidului în sensul reducerii acestui procent la **50%**:

Etapa II: Implementarea planului de afaceri finanțat din fonduri FSE reprezintă etapa în interiorul căreia solicitantul are obligația de a derula activități care au ca scop final susținerea grupului țintă în implementarea planului de afaceri selectat în etapa I în vederea finanțării.

(...)

Valoarea financiară bugetată pentru această etapă este de minim 50% din valoarea totală eligibilă aprobată pentru proiect.

- Acceptarea în cadrul acestui procent al cheltuielilor aferente serviciilor de mentorat/consultanță acordate beneficiarilor, în cadrul cheltuielilor de proiect și în afara grantului, Modificarea ghidului în acest sens:

*Etapa II: Implementarea planului de afaceri finanțat din fonduri FSE reprezintă etapa în interiorul căreia solicitantul are obligația de a derula activități care au ca scop final susținerea grupului țintă în implementarea planului de afaceri selectat în etapa I în vederea finanțării, **inclusiv de mentorat și consultanță aferente modificării și implementării planului de afaceri.***

(...)

Valoarea financiară bugetată pentru această etapă este de minim 60% din valoarea totală eligibilă aprobată pentru proiect.

Argumentare

O simulare de buget pentru minimul de 30 de granturi acordate rezulta o valoare de proiect de 2.000.000 de euro, din care 1.200.000 reprezintă subvențiile, iar diferența va trebui să asigure atât activitățile directe cu grupul țintă (selecție, formare, evaluare, monitorizare) cât și cele suport (management, informare și comunicare – esențiale pentru acest proiect).

În acest context, considerăm că o sumă estimată de 800.000 de euro, mai exact 260.000 de euro pe an, reprezintă o alocare insuficientă pentru organizarea activităților proiectului.

Pentru cea de a doua propunere, în urma clarificărilor domnului Remus Trandafir am preluat punctul de vedere oferit de Consiliul Concurenței care consideră că: *orice asistență/consultanță oferită câștigătorilor de grant după înființarea întreprinderilor se consideră asistență de minimis.*

Cu toate acestea, în baza experienței implementării de proiecte de 3.1 și 6.1 considerăm esențial suportul acordat antreprenorilor în perioada de implementare a planului de afaceri. În special având în vedere grupul țintă vizat de ghid, persoane fără experiență antreprenorială. Totodată, includerea acestor cheltuieli ca externalizări acoperite din ajutorul de minimis acordat antreprenorilor câștigători reprezintă o limitare a resurselor, deja restrânse, puse la dispoziția acestora.

În acest sens, ne arătăm disponibilitatea de a colabora în cadrul sesiunilor de consultare publică cu reprezentanții ministerului pentru identificarea unor soluții alternative.

CHELTUIELI ELIGIBILE – APAR DOAR PREMII, FĂRĂ SUBVENȚII DE PARTICIPARE LA CURS

Prevederi Ghid

Capitolul cheltuieli eligibile din ghidul specific.

Observații

Capitolul Cheltuieli eligibile din ghidul specific prevede doar cheltuieli cu premii. Eliminarea subvențiilor pentru participanții la programul din etapa I va presupune dificultăți în menținerea grupului țintă implicat în proiect.

Propuneri

Modificarea Ghidului specific în sensul reintroducerii acestor cheltuieli în rândul cheltuielilor eligibile pentru participanții la programul de formare.

În cadrul dezbaterii organizată de CRCA pe 22.07.2016 în urma dezbaterii acestui aspect din ghid participanții au fost, în unanimitate, de acord cu modificarea în sensul descris de noi în acest material.

Argumentare

Considerăm oportună modificarea cheltuielilor aferente acestui apel în sensul reintroducerii subvențiilor, pentru a oferi beneficiarilor posibilitatea acordării acestor în cazul în care condițiile identificate cu grupul țintă vizat, sau regiunea de implementare impun acest lucru.

Am luat în calcul durata programului de formare și consiliere, acoperirea regională dorită de finanțator, cât și obligativitatea programului de practică și ce va presupune în mod sigur deplasarea beneficiarului.

REINTRODUCEREA ÎN CONTRACTUL DE FINANȚARE A TERMENELOR DE APROBARE A RAMBURSĂRILOR, APROBARE A NOTIFICĂRILOR ȘI ACTELOR ADIȚIONALE, PLĂȚILOR

Prevederi Contract de finanțare

Din contractul de finanțare au fost eliminate termenele referitoare la obligația autorității de management/ intermediare rambursării cheltuielilor.

Observații

Având în vedere specificul acestui apel considerăm că incertitudinea financiară periclitează, atât proiectul în ansamblu, cât și întreprinderile înființate în cadrul acestuia. Granturile au menirea de asista beneficiarii în realizarea investițiilor inițiale pentru demararea afacerilor, lipsa unui calendar stabil afectează implementarea planurilor de afaceri, respectiv, respectarea calendarului de lucru, atingerea pragurilor solicitate de finanțator (cifra de afaceri), cât și relațiile contractuale stabilite cu furnizorii acestor firme.

Propuneri

Reintroducerea unor termene de plată/ decont rezonabile și respectarea acestor termene.

În cadrul sesiunii de consultări organizată de CRCA pe 22.07.2016 în urma dezbaterii acestui aspect din ghid participanții au fost, în unanimitate, de acord cu reiterarea acestei observații.

Argumentare

Experiența din perioada de programare 2007-2013, în special cea din proiecte 3.1/6.1, arată că, atunci când prin măsură se dorește finanțarea unui terț, în acest caz beneficiarul ajutorului de minimis, întârzierile la plată pot pune întreprinderile înființate în dificultate financiară.

Modificarea solicitată reprezintă o măsură de salvagardare a beneficiarilor, totodată considerăm esențială reciprocitatea obligației respectării termenelor în relația beneficiar- finanțator.

Trebuie avut în vedere faptul că POCU, și această măsură în mod special, se adresează acelor persoane care deși au aptitudini antreprenoriale, inițiativă și idei de afaceri nu dețin capitalul necesar inițierii acestora. În acest sens nu se poate pune problema susținerii de către beneficiarul final al investițiilor inițiale pentru demararea afacerilor pe modelul proiectelor finanțate de AIPPIMM, și programul național de ajutor de stat.

RIDICAREA SAU RELAXAREA RESTRICȚIILOR PRIVIND PARTICIPAREA LA CONCURSUL DE PLANURI DE AFACERI PENTRU PERSOANELE CARE AU MAI DEȚINUT PĂRȚI SOCIALE/ AU MAI ADMINISTRAT ÎNTREPRINDERI

Prevederi Ghid

Persoanele fizice care înființează afaceri nu trebuie să aibă calitatea de acționari sau asociați în alte companii.

Observații

Considerăm că o astfel de restricție îngreunează dreptul de a participa la concurs pentru acele persoane care desfășoară activități independente și în prezent sub diferite forme legale, în special cele din domeniul IT&C.

În cadrul sesiunii de consultări a fost semnalat acest aspect de către unul dintre beneficiarii de minimis din cadrul programul 3.1 Romania Start-up. *De observat că în special în domeniul IT&C mulți specialiști lucrează fie ca PFA, sau în diferite formule de asociere în cadrul unor proiecte mai mari, de exemplu asocierea mai multor programatori, pe termen scurt, într-un SRL pentru realizarea unui proiect mai mare pentru un beneficiar extern.* În forma sa actuală, această condiție restricționează participarea la program exact a acestui grup.

Totodată, am luat notă de clarificarea oferită de reprezentantul MFE, domnul Remus Trandafir, potrivit căruia intenția este de a restrânge accesul la finanțare pentru acei potențiali beneficiari care sunt acționari în diferite firme sau doresc să își mute activitatea de pe o firmă în dificultate pe una finanțată prin proiect. În acest sens, în cadrul consultării am identificat și propunem următoarele modificări:

Propuneri

Cel puțin 50% dintre persoanele fizice care înființează afaceri nu trebuie să aibă calitatea de acționari sau asociați în alte companii.

Argumentare

Considerăm benefică încurajarea antreprenoriatului în rândul debutanților. Totodată, trebuie avut în vedere faptul că nu este în spiritul obiectivului tematic o abordare restrictivă ce ar elimina exact acele persoane cu experiență antreprenorială care pot asigura buna funcționare și sustenabilitatea unei afaceri.

O metodă similară propunerii înaintate prin acest material, de a încuraja participarea în program a grupului țintă vizat direct, a fost aplicată în cazul apelului 176 „Romania START-UP”. Reproducem din ghidul respectiv pasajul relevant:

Din totalul grupului țintă participant la programul de formare, cel puțin 50% va fi de persoane din categoria de vârstă 18-25 ani, înmatriculați în învățământul superior.

COMPONENȚA JURIULUI ÎNSĂRCINAT CU EVALUAREA PLANURILOR DE AFACERI

Prevederi Ghid

Planurile de afaceri vor fi supuse aprobării unui juriu în care vor fi implicați reprezentanți relevanți ai mediului de afaceri, antreprenori, posibil reprezentant al unei bănci/ fond de investiții/ institute non-bancare/ reprezentant al unei organizații patronale/ reprezentant al unei facultăți/ universitate de specialitate.

Observații

Din formularea actuală este neclară intenția finanțatorului privind componența și forma comisiei de evaluare.

Propuneri

Comisia de selecție a ideilor de afaceri va include obligatoriu un număr impar de membri din care cel puțin 3 vor fi reprezentanți ai:

- *Mediului de afaceri;*
- *Mediului financiar – bancar;*
- *Patronatelor din aria de implementare a proiectului.*

În cadrul comisiei va fi invitat obligatoriu un observator din partea Oficiului Teritorial pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperate din aria de implementare a proiectului.

Argumentare

Considerăm că formatul descris în cadrul apelului 176 POSDRU 2007-2013 pentru comisia de evaluare era adecvat și clar formulat, astfel încât recomandarea noastră este de a păstra acea structură predefinită.

În cadrul sesiunii de consultări organizată de CRCA pe 22.07.2016 în urma dezbaterii acestui aspect din ghid participanții au fost, în unanimitate, de acord cu modificarea în sensul descris de noi în acest material.

OBSERVAȚII PRIVIND PUNCTAJUL CUMULATIV

Prevederi Grilă de evaluare:

2.2 Indicatorii de rezultat imediat sunt corelați cu obiectivele proiectului și conduc la îndeplinirea obiectivului 3.7. din POCU:

- *Proiectul prevede un număr locuri de muncă create și existente urmare a sprijinului primit de șomeri și inactivi/ persoane angajate la 6 luni după terminarea sprijinului cu cel puțin 15% mai*

mare decât valoarea minimă a indicatorilor prevăzuți în secțiunea 1.7 a Ghidului Solicitantului - Condiții Specifice.

- *Proiectul prevede un număr locuri de muncă create și existente urmare a sprijinului primit de șomeri&inactivi/ persoane angajate la 6 luni după terminarea sprijinului cu cel puțin 25% mai mare decât valoarea minimă a indicatorilor prevăzuți în secțiunea 1.7 a Ghidului Solicitantului - Condiții Specifice.*

Observatii

Punctajul nu poate fi cumulat pentru cele două criterii.

Propuneri

Punctarea disjunctivă pentru criterii.

LIMITĂRI TERITORIALE

Prevederi Grilă de evaluare:

- *Proiectul prevede obligativitatea ca persoanele din grupul țintă absolvente ale cursurilor de educație antreprenorială să aibă domiciliul sau reședința în cel puțin 75% din județele ce fac parte din Regiunea de Dezvoltare în care se implementează proiectul.*
- *Proiectul prevede ca persoanele din grupul țintă absolvente ale cursurilor de educație antreprenorială să aibă domiciliul sau reședința în cel puțin 50%, dar nu mai mult de 75%, din județele ce fac parte din Regiunea de Dezvoltare în care se implementează proiectul.*
- *Proiectul prevede înființarea și finanțarea de IMM în cel puțin cel puțin 75% din județele ce fac parte din Regiunea de Dezvoltare în care se implementează proiectul.*
- *Proiectul prevede înființarea și finanțarea de IMM în cel puțin 50%, dar nu mai mult de 75%, din județele ce fac parte din Regiunea de Dezvoltare în care se implementează proiectul.*

Observatii

În formula actuală acest criteriu presupune eliminarea arbitrară din proiect a unor județe din regiune pentru a obține punctajul maxim, în special este vorba de formularea „să aibă domiciliul sau reședința în cel puțin 50%, dar nu mai mult de 75%, din județele”

Propuneri

Reformularea criteriului în sensul acordării punctajului maxim pentru o acoperire cât mai mare pe regiune.

Argumentare

Formularea din grilă are ca efect o restricționare artificială a bazinului de potențiali beneficiari. Recomandarea noastră este de a oferi aplicațiilor posibilitatea de a recruta grupul țintă dintr-un bazin cât mai larg cât timp măsurile propuse pentru atragerea și menținerea participanților respectă principiul eficienței costurilor. Intenția de a asigura o competiție cât mai strânsă.

PREVEDERILE PRIVIND EXPERIENȚA RESURSELOR UMANE

Prevederi Grilă de evaluare

- *Proiectul prevede poziția de expert formare antreprenorială - ocupată de o persoană ce demonstrează o experiență similară: certificat de formator în domeniul educației antreprenoriale și experiență de lector în cursuri de formare în domeniul educației antreprenoriale a cel puțin 100 de persoane.*
- *Proiectul prevede poziția de coordonator activitate de mentorat - ocupată de o persoană ce demonstrează o experiență similară: certificat de mentor în domeniul educației antreprenoriale și experiență în activități de mentorat sau consiliere pentru cel puțin 10 start-up-uri.*

Observații

În prezent nu există standarde sau cadru legal prin care sunt definite certificările de *mentor/formator în domeniul educației antreprenoriale*. În acest sens, considerăm că acest criteriu reprezintă o condiționare artificială, și propunem reformularea criteriilor.

Propuneri

- *Proiectul prevede poziția de expert formare antreprenorială - ocupată de o persoană ce demonstrează o experiență similară: certificat de formator și experiență de lector în cursuri de formare în domeniul educației antreprenoriale a cel puțin 100 de persoane.*
- *Proiectul prevede poziția de coordonator activitate de mentorat - ocupată de o persoană ce demonstrează o experiență similară în activități de mentorat sau consiliere, și cel puțin 5 ani de antreprenariat.*

Argumentare

Recomandarea noastră pentru acest criteriu este eliminarea criteriilor discriminatorii și identificarea unei formule prin care beneficiarii pot atrage acei formatori și mentori care pot oferi participanților know-how-ul și resursele necesare dezvoltării afacerilor. În acest sens, observăm că majoritatea mentorilor din programe de accelerare/ incubare private nu sunt formatori sau mentori de cariera, ci antreprenori.

RAPORT
CONSULTARE PUBLICĂ
GHIDUL SOLICITANTULUI CONDIȚII SPECIALE
ROMANIA START – UP PLUS

Raportul are ca obiectiv prezentarea problemelor și a posibilelor soluții care s-au desprins în urma dezbaterii, urmând a fi înaintată oficialilor Ministerului Fondurilor Europene în vederea îmbunătățirii mecanismului de gestionare a fondurilor.

DIN ECHIPA DE ORGANIZARE AU FĂCUT PARTE

Rodica Lupu – Președinte al Centrului de Resurse pentru Cetățenie Activă - Moderator

Alina Gheorghe – PR Manager – Centrul de Resurse pentru Cetățenie Activă

Cristina Toma – Consultant - Ingenius Hub

Alexandru Bălan – Consultant – Ingenius Hub

Ministerului Fondurilor Europene a fost reprezentat de către domnul consilier Remus Trandafir.

La dezbateri au participat 45 de participanți, reprezentanți din universități, companii de consultanță, ONG-uri, patronate, sindicate, instituții de cercetare și camere de comerț (a se vedea anexa 1)

CRCA
Centrul de Resurse
pentru Cetățenie Activă

www.crca.ro

contact@crca.ro

CRCA
Centrul de Resurse
pentru Cetățenie Activă

ANEXA 1

LISTA DE PARTICIPANȚI

	NUME	PRENUME	ORGANIZAȚIA
1	Avram	Vlad	Smart Car Advertising
2	Campeanu	Emilia	Facultatea de Finante, Asigurari, Banci si Burse de Valori
3	Catrinescu	Catrinel	SC AESA-Agriconsulting Europe SRL
4	Cioboata	Christine	FRF
5	Ciolan	Sorin Ion	Dekra Akademie
6	Cornea	Mihai-Narcis	MOBACO Expert Solutions
7	Costea	Antonio	Innovative Consulting Generation SRL
8	Cotiga	George	Consilier Biroul de Programe Europene - CCIR
9	Cristea	Petronela	Allconsulting Group System SRL
10	Croitoru	Dana Luminita	Formenerg S.A.
11	Cruceru	Marin	Univ. Spiru Haret - Fac de Geografie
12	Dascalescu	Brandusa	Delficom
13	david	fanica	Asociatia Handicapatilor Neuomotori Ialomita-Slobozia
14	Desliu	Vladimir	Aspen Institute
15	Dumitru	Silviu	DGASPC Sector 6
16	Florea	Corina	Asociatia Eco Concept Organization
17	Georgescu	Floarea	Asociatia Spiru Haret pentru Educatie Stiinta si Cultura
18	Iordache-Platis	Magdalena	Universitatea din Bucuresti
19	Martin	Maria	Univ. Dimitrie Cantemir
20	Mihai	Irina	FEPAIUS
21	Militaru	Gheorghe	Universitatea Politehnica din Bucuresti
22	Motocea	Cristina-Nicoleta	SV Real Consulting SRL

	NUME	PRENUME	ORGANIZAȚIA
23	Muraru-Ionel	Cornelia	INSTITUTUL NATIONAL DE CERCETARE - DEZVOLTARE PENTRU MASINI SI INSTALATII DESTINATE AGRICULTURII SI INDUSTRIEI ALIMENTARE - INMA
24	Nedelcu	Valentin	Fundatia Gimmyini
25	Nicolae	Andreea	SC AESA-Agriconsulting Europe SRL
26	Patru	Dan	
27	PIETROIU	ROXANA	ASOCIATIA ALTERNATIVE PENTRU PERFORMANTA
28	Platon	Ion	
29	RĂDULESCU	ELENA GEORGIANA	UNIVERSITATEA DIN BUCURESTI
30	SPATARIU	CRISTINA	Universitatea Spiru Haret
31	Temelie	Andrei	
32	Trofin	Claudia-Cristina	Sef Birou Programe Europene - CCIR
33	Țolea	Gabriela Ștefania	Comitetul Național Roman Pentru Drepturile Copilului Filiala Constanța
34	Vlad	Ioana Andreea	Metodo Studii Consultanta Romania SRL
35	Voinea	Radu	VAPRO ROMANIA
36	Dumitru	Dennis	
37	Leu	Georgeta	
38	Galeata	Raluca	
39	Mihaila	Anca	Autoritatea Nationala pentru Turism
40	Todoran	Cristina	UMF
41	Doina	Cociorvei	Asociatia Harisme
42	Alis	Georgescu	Radio Romania Actualitati
43	Pascu	Răzvan	Asociatia Travel Focus
44	Scripcariu	Geo	BT Public Relations